

Nr 148.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt läraren i trädgårdsskötsel K. H. Landsberg; given Stockholms slott den 21 februari 1919.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att läraren i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Umeå Karl Henrik Landsberg må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av 600 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
21 februari 1919.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Rydén anförde:

Pension åt
läraren i träd-
gårdsskötsel
K. H. Lands-
berg.

På framställning av rektor vid folkskoleseminariet i Umeå har folk-
skolöverstyrelsen i skrivelse den 27 december 1918 anhållit, att Kungl.
Maj:t täcktes avlåta proposition till riksdagen angående pension åt läraren
i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Umeå Karl Henrik Landsberg.

Vid framställningen voro fogade dels frejdbetyg för Landsberg, ut-
visande att han är född den 2 september 1852, dels intyg av legitimerad
läkare, att Landsberg lider av kronisk inflammation i urinvägarna med
stenbildningar i urinblåsan och att han på grund därav för all framtid är
bestämt oförmögen att förrätta sin tjänst, dels ock tre av seminariets
rektor utfärdade intyg, av vilka inhämtas, bland annat, att Landsberg inne-
haft tjänst såsom lärare i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Umeå
från och med vårterminen 1901 till och med den 31 mars 1906 i egen-
skap av vikarierande lärare samt från och med den 1 april 1906 såsom
tills vidare förordnad lärare, och att han således den 1 januari 1919 kan

räkna 18 tjänstår, att han för sjukdom varit tjänstledig under större delen av vårterminen 1910, höstterminerna 1912 och 1913, halva vårterminen 1914, hela höstterminen 1914, 8 månader av år 1915 och hela åren 1916, 1917 och 1918, eller tillsammans i det närmaste 6 år, att han, för den tid han kunnat tjänstgöra, erhållit synnerligen goda vitsord för nit och skicklighet samt att hans avlöning från och med höstterminen 1914 utgått med 800 kronor ävensom att han icke innehar någon annan statens tjänst eller för sådan tjänst åtnjuter pension, men däremot i egenskap av förutvarande länsträdgårdsmästare i Västerbottens län å nämnda läns landstings stat uppbär från och med år 1919 under sin återstående livstid ett årligt understöd av 800 kronor.

Seminariets rektor har hemställt om en årlig pension åt Landsberg av 600 kronor, och domkapitlet i Luleå, som av folkskolöverstyrelsen blivit i ärendet hört, har i ett den 8 maj 1918 dagtecknat yttrande tillstyrkt bifall till rektors hemställan.

Folkskolöverstyrelsen har i sin förberörda skrivelse anfört bland annat:

Enligt kungörelsen den 27 augusti 1904, jämförd med kungörelsen den 11 oktober 1907, om tillämpningen av lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension ägde lärare i trädgårdsskötsel ej, i olikhet med lärare i andra övningsämnen, rätt till pension, utan frågan om sådan lärares pensionering borde enligt uttalande av 1904 års riksdag tills vidare i varje särskilt fall av riksdagen prövas och avgöras. Härutinnan har väl ändring skett genom kungörelsen den 22 juli 1918 angående löne- och pensionsreglering för lärarpersonalen vid statens folkskoleseminarier, för så vitt ifrågavarande lärare äro uppförda på ordinarie stat och sålunda berättigade till pension enligt lagen om civila tjänst innehavares rätt till pension. Men då arvudet för lärare i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Umeå i samma kungörelse är bestämt till 1.000 kronor, varav två tredjedelar skola anses motsvara lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, samt Landsberg vid ingången av år 1919 kan räkna blott 18 tjänstår, skulle han komma i åtnjutande utav avkortad pension utgörande $1\frac{2}{3} \cdot 666\frac{2}{3}$ kronor eller 342 kronor 86 öre, vilket belopp enligt lagen om civila tjänst innehavares rätt till pension förhöjes till 350 kronor.

Enär nämnda pensionsbelopp uppenbart är otillräckligt även i förening med det årliga understöd av 800 kronor, Landsberg åtnjuter av Västerbottens läns landsting såsom f. d. länsträdgårdsmästare, och han på grund av sjuklighet icke numera kan genom arbete bereda sig någon inkomst, synes det belopp av 600 kronor, vilket såväl av rektor vid seminariet som av vederbörande domkapitel föreslagits, vara avpassat efter förhållandena och billighetsskal. Härtill kommer att 1917 års riksdag beviljat åt läraren i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Växjö C. A. Gentz, oaktat för honom fattades några år i den eljest. för hel pensions åtnjutande bestämda tjänstålde n av 35 år, tre fjärdedelar av det arvode, som åtföljde hans befattning, och att tre fjärdedelar av det arvode, som åtföljt Landsbergs befattning utgör just 600 kronor.

På grund av det anförda får överstyrelsen på det livligaste förorda bifall till ifrågavarande framställning och hemställa, det tacktes Kungl. Maj:t föreslå riks-

dagen medgiva, att läraren i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Umeå Karl Henrik Landsberg må från och med månaden näst efter den, under vilken han erhåller avsked från sin befattning, åtnjuta en tilläggspension å allmänna indragningsstaten av 250 kronor.

På grund av remiss har statskontoret den 3 februari 1919 avgivit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt, att Landsberg må från och med månaden näst efter den, under vilken han erhåller avsked från sin befattning, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension å 600 kronor från allmänna indragningsstaten. Som skäl härför har statskontoret anført:

Då avlöningen för läraren i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Umeå enligt kungörelsen den 22 juli 1918 angående löne- och pensionsreglering för lärarpersonalen vid statens folkskoleseminarier utgår i form av arvode, är innehavaren av nämnda tjänst i olikhet mot lärarna i trädgårdsskötsel vid övriga folkskoleseminarier icke berättigad till pension enligt lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension den 11 oktober 1907. Men då nuvarande läraren i trädgårdsskötsel vid Umeåseminariet Karl Henrik Landsberg enligt vad handlingarna utvisa sedan flera år tillbaka på grund av sjukdom varit tjänstledig och enligt läkares intyg är av samma anledning för all framtid oförmögen att förrätta sin tjänst, torde goda skäl få anses föreligga att åt honom, som uppnått en levnadsålder av 66 år och under 18 år varit i statens tjänst anställd, söka genom framställning till riksdagen bereda någon pension av statsmedel; och ehuru det föreslagna pensionsbeloppet är något för högt, om vanliga regler skulle tillämpas, finner sig statskontoret likväl, enär det med hänsyn till föreliggande ömmande omständigheter måste anses skäligt, att Landsberg må i pension erhålla samma jämförelsevis laga belopp av 600 kronor, som han under senare åren såsom tjänstledig för sjukdom ägt åtnjuta, motsvarande $\frac{3}{4}$ av dåvarande arvudet, böra förorda det föreslagna beloppet.

Departement-
schefen.

I likhet med de myndigheter, som yttrat sig i ärendet, finner jag billigt, att Landsberg tillerkännes någon pension av statsmedel. Samtliga dessa myndigheter hava ansett, att nämnda pension borde bestämmas till 600 kronor, och av skäl, som i det föregående anförts, kan jag biträda detta förslag.

Folkskolöverstyrelsen har förutsatt, att av sagda summa, 600 kronor, ett belopp av 350 kronor skulle på grund av bestämmelserna i kungörelsen den 22 juli 1918 angående löne- och pensionsreglering för lärarpersonalen vid statens folkskoleseminarier utgå åt Landsberg enligt lagen den 11 oktober 1907 om civila tjänst innehavares rätt till pension och därför föreslagit, att en tilläggspension av 250 kronor skulle utverkas åt honom från allmänna indragningsstaten. Såsom statskontoret i sitt utlåtande framhållit, är emellertid Landsberg icke berättigad till någon pension enligt nyssnämnda lag. Med hänsyn härtill

bör hela pensionsbeloppet, 600 kronor, utgå från allmänna indragningsstaten.

Pensionen bör givetvis utgå från och med månaden näst efter den, under vilken Landsberg erhåller avsked från sin befattning.

På grund av det anförda hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen medgiva,

att läraren i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Umeå Karl Henrik Landsberg må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av 600 kronor.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Em G:son Bergman.
